

Synchroniciteit en de discussie over waarden en normen

De discussie over waarden en normen blijkt actueel. Mensen zien van dichtbij hoe de samenleving verhardt. Er is minder verdraagzaamheid naar de medemens, en het gedrag van steeds meer mensen lijkt hoofdzakelijk te worden bepaald door het eigen belang.

De vaders zijn niet meer en de overheid blijkt, tegen haar valse belofte in, ook niet meer voor de burger te kunnen zorgen. Dat die overheid die pretentie wel heeft gehad, maakt het helaas nog alleen maar erger. De machteloosheid slaat toe, maar vanuit het slachtofferschap waarmee de burger zich ziet geconfronteerd, ontstaat ook de woede die leidt tot het nemen van het recht in eigen hand. Goede waarnemers zien vervolgens met lede ogen een samenleving die ontspoot. Sommige beleidsmakers menen dat de discussie over waarden en normen een kwestie is van inventariseren wat wij in Nederland nu werkelijk belangrijk vinden, om vervolgens een campagne te voeren waarin de opgefriste waarden en normen weer helder op het netvlies komen te staan en goed ingeprent tussen de oren.

Waarden en normen zijn echter nooit zaken geweest die je aan anderen kon opleggen, anders dan misschien binnen een systeem van beloning en straf. Dat is tot nu toe vooral de manier geweest waarop we in Nederland en in andere landen met waarden en normen zijn omgegaan.

Afhankelijk van de al of niet religieuze achtergrond kreeg je een bepaalde set aan waarden en normen mee die echter slechts in stand werd gehouden door de behoefte en noodzaak om geaccepteerd lid te blijven van de familie of het milieu waar je vandaan kwam. De behoefte om ergens bij te horen is er nog steeds, de noodzaak om dit bij oude tradities te zoeken valt steeds meer weg, omdat we gewend zijn geraakt onszelf te associëren met flinterdunne levensstijlen die een samenraapsel zijn van wat de media ons aan identiteiten voorschotelen. Ook is er in onze moderne samenleving een soort beeld ontstaan dat sociale afhankelijkheid gelijk staat aan zwakte. Dus laten we onze wortels meer en meer los en bepalen we zogenaamd zelf onze waarden en normen.

Hiertoe zijn we echter niet goed in staat, zeker niet wanneer we nog jong zijn en bezig om ons af te zetten tegen datgene wat bekend voor ons was. We zijn met handen en voeten gebonden aan wie we waren, maar we gaan steeds meer in verzet, omdat de mooie voorbeelden van rechtvaardige autoriteit die wij vroeger moeiteloos respecteerden, zichzelf in toenemende mate schuldig maakten aan een verlies van integriteit.

Waarden en normen staan niet op zichzelf, zij zijn altijd verbonden aan ervaringen die mensen eerder in het leven hebben opgedaan en aan rolmodellen die respect afdwongen, voorbeelden waarmee mensen zich konden identificeren.

Als je verantwoordelijk bent voor een samenleving die dreigt af te glijden, een samenleving die door sommigen al wordt gekarakteriseerd als een onvermijdelijke sociale tijdbom, wat ga je dan doen? Dan moet je het vooral niet gaan hebben over waarden en normen sec. Dan moet je het gaan hebben over de factoren die ertoe leiden dat er geen waarden en normen meer lijken te zijn. Die factoren hebben te maken met de ervaringen die mensen hebben, ervaringen die de bron zijn waaruit deze persoonlijke waarden en normen ontstaan. Een voorbeeld: Iemand in de Bijlmermeer wordt op klaarlichte dag door een niet-blanke man met een lang vlijmscherp mes beroofd van zijn geld. Deze persoon zal op een andere manier tegen allochtonen aankijken dan iemand die ergens anders in Nederland naast niet-blanken woont die zich heel erg inzetten voor de veiligheid in de buurt.

**(De schrijver van dit artikel heeft bovenstaande zelf meegemaakt.
Het is dus niet gebaseerd op een stereotype beeld van de Bijlmer, maar op eigen ervaring)**

De waarden en normen die iemand hanteert op een bepaald gebied hangen af van de ervaring die hij op dat gebied heeft en de betrokkenheid die er door die ervaring is ontstaan tussen hem en het object van de ervaring. Waarden en normen vinden dus hun oorsprong in datgene waarbij iemand zich emotioneel betrokken voelt en in de intensiteit waarmee die betrokkenheid tot stand is gekomen.

Als je de waarden en normen van een groep mensen wilt veranderen, dan zul je op de eerste plaats moeten uitvinden vanuit welke ervaringen deze waarden en normen zijn ontstaan en welke objecten daarbij een belangrijke rol hebben gespeeld. En vervolgens zul je deze groep mensen ervaringen moeten voorschotelen die hun betrokkenheid bij het object van hun ervaring kan veranderen. Dit is echter dermate complex dat je je beter nog maar een keer kunt bedenken voordat je aan een dergelijke herprogrammering begint. Er is echter een alternatief en daarmee komen we uit bij het fenomeen synchroniciteit.

Synchroniciteit is in het kader van de discussie over waarden en normen te zien als een leerschool waarbij iemand uitgesproken bewust omgaat met zijn ervaringen en deze steeds toetst aan de waarde en betekenis die deze ervaringen hebben voor zijn innerlijke wereld. Iemand die geleerd heeft om open te staan voor synchronistische gebeurtenissen heeft een instrument in handen waarmee hij zijn eigen ervaringen kan herkaderen en opnieuw van betekenis kan voorzien zodat zijn betrokkenheid met het object van zijn ervaring verschuift. Daarmee creëert hij nieuwe waarden en normen die automatisch meer in harmonie zijn met het grotere geheel, simpelweg omdat synchroniciteit symbool staat voor de verbinding tussen het individuele en het collectieve. Synchroniciteit brengt de verbinding tot stand tussen de kwaliteiten die iemand in zich heeft en de betekenis die deze persoon kan hebben voor zijn omgeving. Hoe sterker de betrokkenheid van iemand bij iets in zijn omgeving hoe groter de kans op synchroniciteit, op een gebeurtenis die een diepgaande nieuwe betekenis en waarde geeft aan de ervaringen in zijn leven.

Synchroniciteit biedt een kans aan individuele mensen om zichzelf in hun relaties met de wereld en met anderen te herprogrammeren door synchronistische gebeurtenissen te gebruiken als spiegel van hun ziel.

Uiteindelijk gaat het erom dat synchroniciteit je bij de kern van jezelf brengt, waardoor de synchroniciteit in je leven juist weer wordt versterkt. Uiteindelijk ga je begrijpen dat je slechts deel uitmaakt van één groot energieveld. Je staat er permanent mee in contact, je wordt er permanent door beïnvloed. Toch kun je er ook energie uit putten, als je maar weet waar de kern van jezelf, je innerlijke focus ligt.

© Felix Brabander - 26 juni 2004

www.synchroniciteit.nl

www.wakeupcompany.nl

Niets uit dit artikel mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Felix Brabander, Berlagelaan 73, 1222 JP Hilversum. Tel: 06-55384200